

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA
OFICIUL TERITORIAL CĂUȘENI
Reprezentantul Guvernului în teritoriu

Nr. 1304/OT₃ - 239

din 01 aprilie 2026

Consiliului raional Ștefan Vodă
Spre informare: Secretarei-interimare a Consiliului raional Ștefan Vodă
e-mail: consiliul.raional-stefan-voda@apl.gov.md

NOTIFICARE

Prin prezenta, în temeiul art. 63 și art.64 din Legea nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, precum și în temeiul prevederilor Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 845 din 18 decembrie 2009, Oficiul teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat a efectuat controlul obligatoriu de legalitate a actelor administrative, și anume a **Deciziei Consiliului raional Ștefan Vodă nr. 2/27 din 26 februarie 2026 „Cu privire la modificarea Deciziei nr.7/5 din 29.12.2025 ”Cu privire la aprobarea bugetului raional pe anul 2026”** (publicată în RSAL la data de 03.03.2026).

Ca urmare a exercitării controlului asupra actului indicat, au fost constatate abateri de la prevederile legislației în vigoare.

Pct.4.3 al Regulilor de întocmire a documentelor organizatorice și de dispoziție și Instrucțiunii-tip cu privire la ținerea lucrărilor de secretariat în organele administrației publice centrale de specialitate și ale autoadministrării locale ale Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.618 din 05.10.1996, stipulează că, la pregătirea proiectelor de decizii e necesar:

- să se studieze și să se analizeze minuțios toate documentele ce se referă la proiectul de decizie care urmează a fi elaborat;
- să se ia cunoștință de deciziile anterioare privitoare la chestiunea data;

- să fie antrenați, în caz de necesitate, în elaborarea proiectului de decizie specialiștii respectivi. Textul deciziei trebuie să fie laconic, cu formulări clare.

În conformitate cu prevederile art. 5 din Codul Administrativ nr.116/2018, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.

Potrivit prevederilor art. 18 din Legea nr. 100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative ***Actele normative ale autorităților administrației publice locale se emit pentru realizarea atribuțiilor funcționale și în limitele competențelor stabilite de Constituție, de Carta Europeană a Autonomiei Locale și de alte acte normative, fiind aplicate doar în raza teritoriului administrat de către acestea.***

În conformitate cu prevederile art. 13 din Legea 435 din 28.12.2006 privind descentralizarea administrativă alin. (1) *Autoritățile publice locale posedă un patrimoniu propriu și distinct, care include bunuri mobile și imobile, și dispun liber de acesta în condițiile legii.*

Alin. (2) *Patrimoniul unităților administrativ-teritoriale se delimitează și se separă clar de patrimoniul statului, potrivit legii sau în modul stabilit de lege.*

Alin. (3) *Delimitarea presupune evidența patrimoniului unităților administrativ-teritoriale, competența decizională exclusivă a autorităților publice locale privind administrarea patrimoniului respectiv și modul de repartizare a veniturilor obținute din gestionarea acestuia în condițiile legii.*

Alin. (4) *Criteriile principale care stau la baza delimitării patrimoniului unităților administrativ-teritoriale de cel al statului sînt:*

lit. (a) *criteriul interesului (local, raional sau național) și importanței. Importanța patrimoniului se stabilește în baza unor studii, avize și expertize specializate;*

lit. (b) *valoarea economică și importanța patrimoniului pentru dezvoltarea satului (comunei), orașului (municipiului), raionului sau țării;*

lit. (c) *utilizarea patrimoniului pentru amplasarea sistemelor energetice, de transport și a altor sisteme de stat, a obiectivelor de telecomunicații și a serviciilor meteo;*

lit. (d) valoarea științifică, socială, istorică, culturală și naturală a patrimoniului.

Potrivit art. 3 alin. (1) din Legea nr. 397 din 16.10.2003 privind finanțele publice locale *Bugetele locale constituie elemente independente care se elaborează, se aprobă și se execută în condiții de autonomie financiară, în conformitate cu prevederile prezentei legi și ale Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale, precum și ale Legii privind administrația publică locală.*

Conform prevederilor art. 8 din Legea nr. 397/2003 alin. (1) *În bugetele locale se prevăd alocații necesare pentru realizarea funcțiilor autorităților administrației publice locale, ținându-se cont la planificare de respectarea următoarelor priorități în alocarea cheltuielilor:*

- a) onorarea angajamentelor de deservire a datoriei unităților administrativ-teritoriale;*
- b) cheltuielile de personal, inclusiv contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii, de achitare a indemnizațiilor, a compensațiilor, a alocațiilor și a ajutoarelor sociale;*
- c) cheltuielile pentru servicii energetice și comunale;*
- d) cheltuielile pentru servicii informaționale și de telecomunicații.*

Alin. (2) *Cheltuielile bugetare se efectuează doar prin intermediul autorităților/instituțiilor bugetare.*

Alin. (3) *Cheltuielile autorităților/instituțiilor bugetare se aprobă, se execută și se raportează fără divizare pe surse de acoperire.*

Alin. (4) *Cheltuielile bugetelor locale efectuate din contul transferurilor cu destinație specială de la bugetul de stat pentru finanțarea domeniilor proprii de activitate și/sau a competențelor partajate pot fi suplimentate de către autoritățile reprezentative și deliberative din contul altor venituri ale bugetelor respective. La alocarea cheltuielilor din contul transferurilor cu destinație specială se va respecta prioritatea acoperirii integrale a costurilor aferente cheltuielilor de personal, inclusiv contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii.*

Alin. (5) *Cheltuielile aprobate (modificate pe parcursul anului bugetar) în bugetele locale reprezintă limite maxime care nu pot fi depășite. Contractarea de lucrări, servicii, bunuri materiale și efectuarea de cheltuieli se realizează de către autoritățile/instituțiile bugetare doar cu respectarea prevederilor legale și în cadrul limitelor aprobate (modificate).*

În conformitate cu prevederile art. 74 din Legea nr. 436/2006 alin. (1) **Constituie patrimoniu al unităților administrativ-teritoriale bunurile mobile și imobile proprietate a satului (comunei), orașului (municipiului), raionului și unității teritoriale autonome Găgăuzia, precum și drepturile și obligațiile lor cu caracter patrimonial.**

Alin. (2) *Patrimoniul unităților administrativ-teritoriale de nivelurile întâi și al doilea se delimitează și se separă clar de patrimoniul statului potrivit legii sau în modul stabilit de lege.*

Alin. (3) *Bunurile proprietate a unităților administrativ-teritoriale de nivelurile întâi și al doilea se împart în bunuri ale domeniului public și ale celui privat.*

Alin. (4) *Autoritățile publice locale executive asigură, în condițiile legii, delimitarea și evidența separată a bunurilor din domeniul public și cel privat.*

Alin. (5) *Sporirea patrimoniului unităților administrativ-teritoriale are loc prin achiziții, transfer din proprietatea statului, expropriere și prin alte modalități, în condițiile legii.*

Alin. (6) *Donațiile și legatele cu sarcini pot fi acceptate numai cu aprobarea consiliului local, cu votul a cel puțin două treimi din numărul consilierilor aleși.*

Potrivit art. 78 alin. (1) din legea precitată **Consiliul local poate contracta, în condițiile legii, lucrări și servicii de interes public în limitele sumelor aprobate în bugetul unității administrativ-teritoriale respective. În acest scop, consiliul local poate utiliza diferite forme contractuale ale parteneriatului public-privat neinterzise de lege.**

Alin. (2) *Lucrările de construcții și reparații de interes public se execută pe teritoriul unității administrativ-teritoriale numai în baza documentației de proiect verificate.*

Alin. (3) *Lucrările aprobate de consiliul respectiv vor fi atribuite spre executare prin concurs, organizat în condițiile legii, cu respectarea strictă a documentației de proiect și a studiului de fezabilitate aprobate.*

Conform art. 81 alin. (2) din Legea nr. 436/2006 **Procesul bugetar și bugetele unităților administrativ-teritoriale de nivelurile întâi și al doilea sînt independente unul de altul, precum și de bugetul de stat.**

Totodată menționăm că potrivit art.8 lit. d) din Legea nr. 303 din 13.12.2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare de competența autorităților administrației publice locale de nivelul întâi ține: ***administrează sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare ca parte a infrastructurii tehnico-edilitare a unităților administrativ-teritoriale respective.***

Astfel, în urma verificării Deciziei Consiliului raional Ștefan Vodă nr. 2/27 din 26 februarie 2026 s-a constatat că potrivit pct. 1.3 au fost alocate mijloace financiare din contul soldului mijloacelor bănești format în urma executării bugetului raional pe parcursul anului 2025 pentru:

“- **100,0 mii lei**, primăriei s.Talmaza, pentru procurarea a unui generator de curent electric cu capacitatea de 35 KW, destinat deservirii sondelor de apă (6 unități);

- **400,0 mii lei**, primăriei s.Ermoclia, în scopul finanțării unor cheltuieli după cum urmează:

- **300,0 mii lei**, pentru reparația capitală a stației de epurare a apelor uzate;
- **100,0 mii lei**, pentru implementarea proiectului “Împreună pentru un viitor verde: Eficiența Energetică în servicii sociale”, al Centrului de Plasament pentru persoane vârstnice și cu dizabilități din localitate;

- **1000,0 mii lei**, primăriei s.Brezoaia, pentru lucrări de reparație a unui sector de drum din localitate, strada Odesa, cu lungimea de 1800 m, care se află în stare deteriorată;

- **1000,0 mii lei**, primăriei com.Purcari, pentru acoperirea parțială a cheltuielilor legate de reparația capitală a Casei de Cultură din s. Purcari, care se află într-o stare avansată de degradare;

- **400,0 mii lei**, primăriei s.Volintiri, pentru achitarea contribuției, în scopul implementării proiectului “Implicarea civică în guvernarea locală”, ce ține de dezvoltarea și îmbunătățirea serviciilor publice în localitățile raionului în cadrul Programului “Mă implic – Faza II”, care prevede crearea a unui Serviciu intercomunitar de gestionare a deșeurilor, finanțat cu suportul Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare;

- **400,0 mii lei**, pentru procurarea materialelor de construcție, necesare la lucrări de reparație a acoperișului sălii sportive IP Școala Profesională din or. Ștefan Vodă.”

În baza celor expuse constatăm că alocărilor financiare propuse vizează intervenții asupra unor bunuri imobile și servicii publice care fac parte din domeniul unităților administrativ-teritoriale de nivelul I, respectiv se află în proprietatea publică a acestora și în sfera lor de competență.

În conformitate cu principiile autonomiei locale, subsidiarității și delimitării competențelor stabilite de cadrul normativ în vigoare, inclusiv prevederile Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală și Legea nr. 397/2003 privind finanțele publice locale, autoritățile deliberative ale administrației publice locale de nivelul II nu au competența de a finanța direct lucrări, investiții sau achiziții ce țin de gestionarea și întreținerea patrimoniului public al autorităților publice locale de nivelul I, decât în condițiile expres prevăzute de lege.

Prin urmare, concluzionăm că aceste cheltuieli nu intră în sfera de competență a Consiliului raional Ștefan Vodă, întrucât vizează bunuri aflate în proprietatea publică a primăriilor și domenii ce țin de competența exclusivă a acestora, orice intervenție financiară urmând a fi considerată neconformă cu cadrul legal aplicabil, în lipsa unui temei juridic expres prevăzut de lege.

În contextul celor expuse, în temeiul prevederilor art. 68 alin. (1) și (2) din Legea nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, precum și pct. 9 subct. 2 lit. a) din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 845 din 18 decembrie 2009, Oficiul teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat,

CERE:

1. Examinarea prezentei Notificări în vederea întreprinderii măsurilor privind reexaminarea, suspendarea parțială a executării și modificarea **Deciziei Consiliului raional Ștefan Vodă nr. 2/27 din 26 februarie 2026 „Cu privire la modificarea Deciziei nr.7/5 din 29.12.2025 ”Cu privire la aprobarea bugetului raional pe anul 2026”** prin excluderea din pct. 1.3 a sintagmelor “- 100,0 mii lei, primăriei s.Talmaza, pentru procurarea a unui generator de curent electric cu capacitatea de 35 KW, destinat deservirii sondelor de apă (6 unități);

- 400,0 mii lei, primăriei s.Ermoclia, în scopul finanțării unor cheltuieli.; după cum urmează:

- 300,0 mii lei, pentru reparația capitală a stației de epurare a apelor uzate (secțiunea nr.2);
- 100,0 mii lei, pentru implementarea proiectului “Împreună pentru un viitor verde: Eficiența Energetică în servicii sociale”, al Centrului de Plasament pentru persoane vârstnice și cu dizabilități din localitate;
 - 1000,0 mii lei, primăriei s.Brezoaia, pentru lucrări de reparație a unui sector de drum din localitate, strada Odesa, cu lungimea de 1800m, care se află în stare deteriorată;
 - 1000,0 mii lei, primăriei com.Purcari, pentru acoperirea parțială a cheltuielilor legate de reparația capitală a Casei de Cultură din s. Purcari, care se află într-o stare avansată de degradare;
 - 400,0 mii lei, primăriei s.Volintiri, pentru achitarea contribuției, în scopul implementării proiectului “Implicarea civică în guvernarea locală”, ce ține de dezvoltarea și îmbunătățirea serviciilor publice în localitățile raionului în cadrul Programului “Mă implic – Faza II”, care prevede crearea a unui Serviciu intercomunitar de gestionare a deșeurilor, finanțat cu suportul Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare (contribuția localităților - 1354,0 mii lei) ;
 - 400,0 mii lei, pentru procurarea materialelor de construcție, necesare la lucrări de reparație a acoperișului sălii sportive IP Școala Profesională din or. Ștefan Vodă.”

2. Informarea Oficiului teritorial Căușeni despre rezultatele examinării în termen de 30 de zile.

**Șef-adjunct al
Oficiului teritorial Căușeni**

/semant electronic/

Radu BÎRNA

Ex. Cașulschi Nicolae
Tel. (0242) 2-51-06
email: nicolae.casulschi@gov.md

Documentul a fost semnat electronic în conformitate cu prevederile art. 21 și art. 40 ale Legii nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere